

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Idy Hanzelovej a JUDr. Aleny Adamcovej v právnej veci navrhovateľky **A. B.**, zastúpenej JUDr. I.R., advokátkou so sídlom v K., proti odporkyňi **Sociálnej poisťovni, ústrediu**, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o **invalidný dôchodok**, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo 4. novembra 2008, č.k. 2Sd/38/2008-36, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo 4. novembra 2008, č.k. 2Sd/38/2008-36, **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo X. z 20. februára 2008, ktorým podľa § 73, § 112 ods. 4 a § 2931 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) od 15. januára 2008 zvýšila invalidný dôchodok navrhovateľky na 4 777 Sk mesačne. Krajský súd súčasne účastníkom nepriznal náhradu trov konania.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd z dávkového spisu odporkyne zistil, že navrhovateľke bol od 2. novembra 2004 priznaný invalidný dôchodok vzhľadom na 45%-nú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť pre depresívnu epizódu ťažkú so suicidálnymi tendenciami a táto miera zostala nezmenená aj pri kontrolnej lekárskej prehliadke, vykonanej 4. mája 2006. Na základe žiadosti navrhovateľky o prehodnotenie zdravotného stavu z 19. októbra 2007 bol jej zdravotný stav a miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť posúdené posudkovým lekárom pobočky Sociálnej poisťovne Košice, ktorý v posudku z 5. februára 2008 konštatoval už 55%-nú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, keď dospel k záveru, že podľa predložených psychiatrických nálezov postihnutie vyplývajúce z psychiatrického ochorenia je bez podstatnejších zmien v zmysle zhoršenia, so zachovalou kontrolou reality bez psychotických príznakov a tomuto postihnutiu zodpovedá 45%-ná miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť podľa kapitoly V, položky 3 písm. a/ prílohy č. 4 zákona, zvýšená o 10% pre postihnutie vyplývajúce z degeneratívnych zmien na chrbtici. Vzhľadom na uvedené krajský súd nepovažoval za dôvodné tvrdenie navrhovateľky, že už predošlým posudkom jej bola miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť stanovená na 55%. Krajský súd mal za to, že v posudku posudkového lekára ústredia Sociálnej poisťovne so sídlom v Košiciach z 5. júna 2008 boli vyhodnotené všetky zdravotné postihnutia navrhovateľky, objektívne zistené aktuálnymi odbornými vyšetreniami a považoval ho za presvedčivý. Pokiaľ navrhovateľka namietala, že podľa správy z psychiatrického vyšetrenie z 15. januára 2008 „miera poklesu zárobkovej schopnosti je znížená na 71%“, podľa názoru krajského súdu hodnotenie psychiatricky nemôže spochybníť správnosť záverov posudkových lekárov, pretože z jej strohého vyjadrenia nie je zrejmé, podľa akých kritérií túto mieru stanovila, že ide o mieru poklesu objektívnej všeobecnej schopnosti navrhovateľky vykonávať akúkoľvek zárobkovú činnosť, pričom hodnotenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť patrí podľa § 153 a nasl. zákona do kompetencie posudkových lekárov. Krajský súd si preto osvojil záver posudkových lekárov, že miera poklesu schopnosti navrhovateľky je 55% a preto rozhodnutie odporkyne pre jeho súlad so zákonom potvrdil. Navrhovateľke vzhľadom na neúspech v konaní nepriznal náhradu trov konania.

Rozsudok napadla navrhovateľka včas podaným odvolaním. Namietla, že súd na základe vykonaného dokazovania dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázala na to, že z lekárskej správy psychiatricky

MUDr. Ľ. K. z 15. januára 2008 vyplýva, že ide o recidivujúcu depresívnu poruchu ťažkého stupňa s psychotickými príznakmi, keď v odporúčaní uviedla „miera poklesu zárobkovej činnosti je znížená na 71%“. Ak krajskému súdu nebol tento záver dostatočne zrozumiteľný, mal vykonať dôkaz vypočutím odbornej lekárky alebo iným vhodným spôsobom, ktorým by bol vysvetlený jej záver. Za nepravdivé označila tvrdenie, že v novembri 2004 bola uznaná invalidnou so 45%-nou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť pre depresívnu epizódu „ťažkú so suicidálnymi tendenciami“, lebo z kapitoly V, položky 3 písm. b/ zákona vyplýva, že ťažké formy špecifikovaných porúch sú hodnotené v rozmedzí 50 – 80%, stredne ťažké formy sú hodnotené v rozmedzí 35-45%. Z posudku posudkového lekára z 15. januára 2008 je zrejmé, že invalidnou bola uznaná pre depresiu stredne ťažkého stupňa a posudkoví lekári sa nevyrovnali s recidivujúcim ochorením a zvýšením stupňa depresívnej poruchy na ťažký. Z uvedených dôvodov žiadala, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil a jej návrhu vyhovel a zaviazal odporkyňu nahradiť jej trovy konania.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal rozsudok krajského súdu v medziach odvolania bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a dospel k záveru, že mu vyhovieť nemožno.

Predmetom preskúmania bolo rozhodnutie o zvýšení invalidného dôchodku z dôvodu zvýšenia miery poklesu schopnosti navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť na 55%.

Navrhovateľka namietala nepravdivosť tvrdenia, že v roku 2004 bola uznaná invalidnou pre 45%-ný pokles miery schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť vzhľadom na ťažkú depresívnu epizódu so suicidálnymi tendenciami, lebo ťažkej forme zodpovedalo hodnotenie v rozmedzí 50-80%.

Podľa § 71 ods. 1 zákona poistenec je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Podľa § 71 ods. 2 zákona dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok.

Z dávkového spisu odporkyne číslo X. 0 mal aj odvolací súd za preukázané, že navrhovateľka vzhľadom na depresívnu epizódu so suicidálnymi tendenciami bola posudkom posudkového lekára pobočky Sociálnej poisťovne Košice 10. februára 2005 uznaná od 2. novembra 2004 invalidnou podľa § 71 ods. 1 zákona pre 45%-nú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť podľa kapitoly V, položky 3, písm. a/ prílohy č. 4 zákona., t.j. pre stredne ťažkú formu ochorenia. Rovnako bolo zdravotné postihnutie hodnotené aj pri kontrolnej lekárskej prehliadke 4. mája 2006.

Ťažkej forme afektívnej poruchy nálady podľa kapitoly V, položky 3, písm. b/ prílohy č. 4 zákona tak v roku 2004 ako aj v súčasnosti zodpovedá miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozmedzí 50-80%.

Zistenie krajského súdu, že navrhovateľke bola v roku 2004 určená 45%-ná miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú bolo preto správne a nič na tom nemení okolnosť, že posudkový lekár v posudku z 5. júna 2008 uviedol, že v roku 2004 bola navrhovateľka uznaná invalidnou „pre depresívnu epizódu ťažkú“ - toto konštatovanie odvolací súd vzhľadom na posudok z 10. februára 2005 a 4. mája 2006 a vzhľadom na celkový obsah posudku z 5. júna 2008 považoval za zrejmu nesprávnosť.

Navrhovateľka namietala, že posudkoví lekári sa v novom správnom konaní o jej žiadosti nevysporiadali s tým, že podľa lekárskej správy z 15. januára 2008 ide o recidivujúce ochorenie a ťažký stupeň depresie.

Z lekárskej správy o posúdení miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (ďalej len „posudok) posudkového lekára pobočky Sociálnej poisťovne z 5. februára 2008 ako aj z posudku posudkového lekára ústredia Sociálnej poisťovne z 5. júna 2008 vyplýva, že posudkoví lekári pri posudzovaní vychádzali z namietanej lekárskej správy psychiatra z 15. januára 2008, psychológa z 10. januára 2008 a správy z neurologického vyšetrenia z 22. januára 2008 a zhodne hodnotili rozhodujúce zdravotné postihnutie (recidivujúcu depresívnu poruchu) podľa kapitoly V, položky 3 písm. a/ zákona v rozmedzí 35-45%-nej

miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, ktorú podľa § 71 ods. 8 zákona zvýšili o 10% na celkových 55% vzhľadom na závažnosť ďalšieho zdravotného postihnutia (degeneratívne zmeny na chrbtici – kapitola XV, oddiel E, položka 3, písm. b/ prílohy č. 4 zákona).

Posudkový lekár ústredia v celkovom posudku uviedol, že podľa predložených odborných psychiatrických nálezov postihnutie vyplývajúce z psychiatrického ochorenia je *bez podstatnejších zmien v zmysle zhoršenia, so zachovanou kontrolou reality bez psychotických príznakov.*

Z namietanej lekárskej správy z 15. januára 2008 okrem iného vyplýva, že navrhovateľka je dispenzarizovaná v ambulancii psychiatričky MUDr. L. K. od 3. júla 2007, v minulosti bola aj hospitalizovaná pre opakované epizódy depresie stredne ťažkého stupňa, posledne bol stav veľmi zhoršený a od poslednej kontroly sa nezmenil.

Pokiaľ posudkoví lekári rozhodujúce zdravotné postihnutie hodnotili ako nezhoršené a podľa klinického popisu zodpovedajúce stredne ťažkej forme bez bludov a halucinácií, podľa názoru odvolacieho súdu ich závery sú logické a presvedčivé. Posudkoví lekári vzali do úvahy aj depresiu, v tom čase (15. januára 2008) dekompenzovanú do ťažkého stupňa, celkovo však depresiu vyhodnotili ako stredne ťažkú, so zachovanou kontrolou reality bez psychotických príznakov. Takéto hodnotenie stupňa depresie podľa názoru odvolacieho súdu nie je v rozpore s § 71 ods. 2 zákona, v zmysle ktorého by depresia ťažkého stupňa podmienovala hodnotenie podľa kapitoly V, položky 3, písm. b/ prílohy č. 4 zákona v rozmedzí 50-80% len v prípade dlhodobého trvania zhoršenia depresie do ťažkého stupňa, ktoré však ani zo správy z 15. januára 2008 *ešte nevyplýva*. Z toho dôvodu záver MUDr. K. o znížení miery zárobkovej činnosti navrhovateľky na 71% nepovažoval za presvedčivý a vyžadujúci doplnenie dokazovania. Navrhovateľka ani v konaní pred krajským súdom ani v odvolacom konaní nepreukázala dlhodobé zhoršenie zdravotného stavu v zmysle § 71 ods. 2 zákona.

Z uvedených dôvodov odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne za zákonné a preto podľa § 219 OSP rozsudok krajského súdu potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľka v ňom nebola úspešná a odporkyňa náhradu trov neuplatnila.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave 31.júla 2009

**JUDr. Viera Nevedelová ,v.r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová